
FÓRUM

Fórum rovatunkban a Közjavak folyóirat korábbi számaiban megjelent tanulmányokhoz érkezett hozzászólásokat, vitaindítókat, reflexiókat, megjegyzéseket közöljük. A közös gondolkodás alapjainak továbbépítéséhez kíván fórumot biztosítani, továbbá a közjogi kutatások aktuális kérdéseinek megvitatásához, közvetlenül teret adva az aktuális témákkal kapcsolatos hírek megjelenésének, valamint a szakmai vélemények és különböző álláspontok közlésének a különböző jogágak közötti szabad és kötetlen kommunikáció jegyében.

PÉNZÜGYI JOGOT OKTATÓK KONFERENCIÁJA*

Lovas Dóra¹

A DE ÁJK Pénzügyi Jog és Közmenedzsment Tanszék szervezésében 2023. május 19-én Debrecenben került megrendezésre a Pénzügyi Jogot Oktatók Konferenciája, amely „Az Államelvű fordulat a piac gazdasági szabályozásában című, az ITM NKFIH „OTKA” K 134499. számú” projektje keretében valósult meg. A Tanszék immáron harmadik alkalommal rendezte meg a 2006-ban kezdődő szakmai rendezvénysorozatot, amely központjában a különadók és a nemzeti vagyon kérdéskörei álltak.

Szikora Veronika dékán asszony köszöntőjét követően, házigazdaként Prof. Horváth Tamás tszv. egyetemi tanár (DE JAK) nyitotta meg a rendezvényt, amelyet Darák Péter egyetemi docens (ELTE ÁJK) az ágazati különadók és állami szabályozási szerepekkel összefüggésben tett vitaindító előadása követett. Olyan szakmai kérdések kerültek felszínre, amely a különadó pénzügyi alkotmányosságának kérdéskörét, diszkriminatív jellegének vizsgálatát, redisztributív és közhatalmi funkcióját érintették. Az elmúlt húsz évben a különadók – többnyire a válságok hatására bevezetett - három hulláma követte egymást, azonban a 2010 előtt, illetve után, majd a COVID-19 járvány, és az orosz-ukrán háború okozta energiaválság okozta recessziót követően bevezetett rendkívüli közterhek mögött más és más jogpolitikai indokok és érvek álltak. Felvetődött a kérdés, hogy az első hullám során piaci elégtelenségek kezelése érdekében bevezetett regulációs megoldások, ma ugyanezt a szerepet töltik e be, mint elődjeik, illetve milyen változásokon ment

---

* DOI 10.21867/KjK/2016.5.7.

¹ Dr. Lovas Dóra, egyetemi adjunktus, DE-ÁJK

keresztül szerepük az évek során. Hiszen az újonnan bevezetett közterhek gyakran az általános adórendszer részei maradnak, azaz nem átmeneti jelleggel kerülnek alkalmazásra, továbbá az összes adóbevétel csaknem 14%-át teszik ki (magasabb mértéket mint pl.: a társasági adó), amely más megvilágításba helyezi az adórendszerbe betöltött helyüket is. Az Európai Unió Bírósága az uniós keretek vizsgálatát több ízben elvégezte, azonban az látszik, hogy főként a jelenlegi válságok hatására a kontroll gyengült, míg az Alkotmánybíróságot az alkotmányos keretek vizsgálatakor kötik az adóssághely eredményeképpen bevezetett korlátok. További diskurzus tárgyát képezheti, hogy vajon a dogmatikai keretek mennyiben tarthatóak vagy azokat újra kell gondolni? Hiszen egyre több a rendkívüli helyzet, miközben az alkotmányos keretek kiszámítható adózást követelnek meg.

A konferencia második nagy vitaindító előadását Prof. Nagy Zoltán egyetemi tanár (ME ÁJK) tartotta „Nemzeti és állami vagyonnal való gazdálkodás” címmel. Az előadás olyan érdekes kérdéseket feszegetett, amely szintén további szakmai viták tárgyát képezhetik. Magyarországon a rendszerváltást követően az állam privatizáció révén kiesett a nagyobb, stratégiaileg fontos vállalkozásokból, azonban már a 2008-as válság után - a COVID-19 és energiaválságot követően fokozottabban - egy visszaállamosítási tendencia figyelhető meg, főként a stratégiaileg fontos ágazatokkal illetően. Bővült a közszolgáltatások köre, miközben gyakorivá vált azok delegált feladatellátása, illetve az is jól látszik, hogy olyan ágazatokban, ahol kevésbé valószínűsíthető profit az állam kezd háttérbe vonulni és a piacra bízza azok biztosítását.

A szakmai előadásokon túl a konferencia lehetőséget adott az intézményközi kapcsolatok fejlesztésére, egyetemi oktatási tapasztalatok megosztására és a résztvevők közti informális beszélgetésekre is.